

**UCHWAŁA NR XIII/121/20
RADY GMINY PŁASKA**

z dnia 3 lipca 2020 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na pracę kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płaskiej

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 229 pkt 3, art. 237 i art. 238 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, poz. 695) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uznaje się za niezasadną skargę wniesioną przez Mariana Szostaka na pracę kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płaskiej.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Gminy Płaska do poinformowania skarżącego o sposobie załatwienia skargi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Alicja Polkowska

Uzasadnienie

W dniu 8 maja 2020 r. do Urzędu Gminy Płaska wpłynęła skarga Pana Mariana Szostaka z dnia 4 maja 2020 r. na pracę kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płaskiej, która została przekazana do rozpatrzenia według właściwości do Rady Gminy Płaska.

Na podstawie art.18 b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) organem stanowiącym i kontrolnym w gminie jest Rada Gminy. Rada Gminy kontroluje działalność wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych. Zgodnie z art.229 pkt. 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.) organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań kierowników gminnych jednostek organizacyjnych jest Rada Gminy.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji rozpatrzyła skargę na posiedzeniu w dniu 2 lipca 2020 r. Po zapoznaniu z treścią skargi oraz przeanalizowaniu dokumentacji ustaliła, że w swej skardze Pan Marian Szostak podnosi zarzut:

1) cofnięcia zasiłku stałego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płaskiej, w związku ze sprzedażą działki.

Na podstawie art. 24 ust. 1 oraz ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282) do podstawowych obowiązków pracownika samorządowego należy dbałość o wykonywanie zadań publicznych oraz o środki publiczne, z uwzględnieniem interesu publicznego oraz indywidualnych interesów obywateli. Ponadto zasada, zawarta w art. 30 ustawy o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282), stanowi o tym, że „pracownik samorządowy zatrudniony na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, nie może wykonywać zajęć pozostających w sprzeczności lub związanych z zajęciami, które wykonuje w ramach obowiązków służbowych, wywołujących uzasadnione podejrzenie o stronnictwo lub interesowność oraz zajęć sprzecznych z obowiązkami wynikającymi z ustawy.”

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płaskiej, po rozpatrzeniu wniosku Mariana Szostaka o przyznanie prawa do zasiłku stałego stwierdził, iż wnioskodawca nie spełnia wszystkich wymaganych przesłanek określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.; dalej też jako „ustawa” lub „u.p.s.”), w związku z czym, działając z upoważnienia Wójta Gminy Płaska, decyzją nr GOPS.5010.54.1.O.2020 z dnia 14 kwietnia 2020 r., odmówił mu przyznania przedmiotowego świadczenia.

Podczas przeprowadzonego wywiadu środowiskowego Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (dalej GOPS) ustalił, że strona mieszka razem z małżonką, nie prowadzą oni wspólnego gospodarstwa domowego, pozostają w rozdzielności majątkowej ustanowionej w formie aktu notarialnego w dniu 28 sierpnia 2002 r. Pan Marian Szostak utrzymuje się z zasiłku pielęgnacyjnego w wysokości 215,84 r. oraz świadczenia uzupełniającego w kwocie 500 zł, którego nie wzięto pod uwagę przy ustalaniu dochodu. W dniu 12 grudnia 2019 r. wnioskodawca zbył nieruchomość za kwotę 60 000,00 zł. Kierownik GOPS stwierdził, że strona zaniechała obowiązku zgłoszenia tego faktu, co powinna uczynić z uwagi na pobierany w tym okresie zasiłek stały (grudzień 2019 r. - luty 2020 r.) i zwrócić nienależnie pobrane świadczenie. Jednak po przeanalizowaniu sytuacji Mariana Szostaka oraz mając na względzie przepis art. 100 ust. 1 i art. 104 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej odstąpił od żądania takiego zwrotu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płaskiej ustalił, że łączny dochód wnioskodawcy ustalony zgodnie z art. 8 ust. 3 u.p.s. wynosi 5.215,84 zł miesięcznie i jest wyższy od dochodu osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 701 zł (art. 8 ust. 1 pkt 1 u.p.s.). Pan Marian Szostak spełnił warunek, od którego uzależnione jest przyznanie prawa do wnioskowanego świadczenia z uwagi na posiadany znaczny stopień niepełnosprawności, jednak podstawę wydania decyzji odmownej stanowiło przekroczenie kwoty kryterium dochodowego, wynikającego z ustawy o pomocy społecznej. W terminowo wniesionym odwołaniu Marian Szostak wyjaśnił, że nie jest uprawniony do pobierania renty ani emerytury. Posiada orzeczenie z ustalonym znacznym stopniem niepełnosprawności, porusza się na wózku inwalidzkim. Nadmienił, że niesłusznie doliczono mu do dochodu kwotę ze sprzedaży nieruchomości. Kwotę tę był zmuszony przeznaczyć na remont domu, zrobienie centralnego ogrzewania, wymianę dachu w oborze oraz zakup wózka inwalidzkiego, którego koszt określił na kwotę 18.600,00 zł.

Komisja ustaliła, iż podstawę prawną wydania decyzji odmownej stanowiły przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.) oraz przepisy

rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1358).

Zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej. Z kolei w myśl art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy, zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Wysokość zasiłku stałego ustala się w przypadku osoby samotnie gospodarującej w wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 645 zł miesięcznie (art. 37 ust. 2 pkt 1 ustawy) zgodnie z § 1 pkt 2 lit. d, Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, obowiązującym od dnia 1 października 2018 r. Kwota zasiłku stałego nie może też być niższa niż 30 zł miesięcznie (art. 37 ust. 3 ustawy).

Obok przesłanki dotyczącej niezdolności do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy niezbędne jest, by dochód osoby ubiegającej się o zasiłek stały był niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, określonego zgodnie z zasadami zawartymi w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej. Według powołanego przepisu, prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, z zastrzeżeniem art. 40, art. 41, art. 53a i art. 91, przysługuje:

1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 701 zł, zwanej dalej "kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej",

2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 528 zł, zwanej dalej "kryterium dochodowym na osobę w rodzinie",

3) rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej dalej "kryterium dochodowym rodziny"

- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

W art. 8 ust. 3 zostały określone ogólne zasady obliczania dochodu. Ustala się go przez pomniejszenie przychodu o zaliczki na podatek dochodowy, składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz płacone alimenty. Ustawodawca w sposób kategoryczny określił, że do dochodu ustalonego zgodnie z art. 8 ust. 4 nie wlicza się:

1) jednorazowego pieniężnego świadczenia socjalnego;

2) zasiłku celowego;

3) pomocy materialnej mającej charakter socjalny albo motywacyjny, przyznawanej na podstawie przepisów o systemie oświaty;

4) wartości świadczenia w naturze;

5) świadczenia przysługującego osobie bezrobotnej na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych.

Z prawidłowo ustalonych okoliczności faktycznych wynika, że Marian Szostak prowadzi jednoosobowe gospodarstwo domowe, jest bierny zawodowo. Legitymuje się orzeczeniem Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Suwałkach z dnia 3 marca 2020 r. nr PZ.8421.367.2020 o znacznym stopniu niepełnosprawności, wydanym na stałe. Utrzymuje się z zasiłku pielęgnacyjnego w kwocie 215,84 zł miesięcznie oraz świadczenia uzupełniającego w wysokości 500 zł miesięcznie, którego zgodnie z art. 8 ust. 4a ustawy, nie uwzględnia się w przypadku dochodu ustalonego zgodnie z art. 8 ust. 3 i 4 na potrzeby ustalenia prawa do świadczenia pieniężnego. Istotną kwestią jest uzyskanie przez odwołującego dochodu ze sprzedaży nieruchomości w kwocie 60.000,00 zł w grudniu 2019 r. (kserokopia Aktu Notarialnego Rep. A Nr 3734/2019 potwierdzona za zgodność z oryginałem).

Stosownie do przepisu art. 8 ust. 11 u.p.s., w przypadku uzyskania w ciągu 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku lub w okresie pobierania świadczenia z pomocy społecznej dochodu jednorazowego przekraczającego pięciokrotnie kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie

gospodarującej, w przypadku osoby samotnie gospodarującej - kwotę tego dochodu rozlicza się w równych częściach na 12 kolejnych miesięcy, poczynając od miesiąca, w którym dochód został wypłacony. Odnosząc powyższą regulację do niniejszej sprawy należy stwierdzić, iż łączny dochód Pana Mariana Szostaka z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku (luty 2020 r.) wyniósł 5.215,84 zł ($60.000,00 : 12 \text{ m-cy} = 5.000,00 \text{ zł} + 215,84 \text{ zł (zasiłek pielęgnacyjny)} = 5.215,84 \text{ zł}$), co znacznie przekracza kryterium dochodowe strony.

Należy zatem podkreślić, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płaskiej zasadnie uwzględnił w dochodzie Mariana Szostaka także dochód ze zbycia nieruchomości, bowiem jest to zgodne z powyższą, wyrażoną w ustawie zasadą uwzględniania każdego uzyskanego we wskazanym okresie dochodu, niezależnie od źródła pozyskania, a ponadto sporna kwota ze sprzedaży nieruchomości nie mieści się ani w katalogu pomniejszych sumy przychodów (art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej), ani w zamkniętym katalogu przychodów nie wliczanych do dochodu (art. 8 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej), ani też z żadnego przepisu tej ustawy nie wynika, aby nie wliczanie takiej kwoty do dochodów osoby samotnie gospodarującej mogło wynikać z określonego przeznaczenia takiego dochodu, w szczególności wydatkowania go na remont mieszkania. Komisja uznaje, iż w tym zakresie organ dokonał prawidłowej wykładni art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

Jak wynika z powyższego, przyznanie świadczenia w formie zasiłku stałego jest uzależnione od spełnienia kilku przesłanek, do których należą: pełnoletniość osoby ubiegającej się o zasiłek, niezdolność do pracy z powodu wieku lub całkowita niezdolność do pracy spowodowana niepełnosprawnością oraz uzyskiwanie dochodu nieprzekraczającego kryterium dochodowego, które określone zostało rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i w odniesieniu do osób samotnie gospodarujących, które wynosi 701 zł (§ 1 pkt 1 lit. a). Nadmienić trzeba, że decyzja wydana na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy jest decyzją o charakterze związanym. Regulacje w zakresie zasiłku stałego są jednoznaczne i nie przewidują w kwestii przyznania tego świadczenia, jak również określenia jego wysokości - ust. 2 i ust. 3 art. 37, uznania administracyjnego. Są to więc świadczenia o charakterze obligatoryjnym co oznacza, że tylko spełnienie łącznie wszystkich kryteriów, od których ustawa o pomocy społecznej uzależnia przyznanie zasiłku stałego, stwarza gwarancję jego przyznania, w określonej wysokości.

Odnosząc się do zarzutów odwołania dotyczących sposobu wydatkowania środków uzyskanych przez wnioskodawcę ze sprzedaży nieruchomości należy wskazać, że z treści przepisów ustawy o pomocy społecznej jednoznacznie wynika, że do dochodu należy zaliczyć wszystkie dochody poza tymi, które mocą wyraźnego postanowienia ustawy zostały wyłączone. Katalog przychodów, których nie wlicza się do dochodu, w tym zarówno katalog odliczeń, jak i katalog pomniejszych dochodów, od którego zależy prawo do świadczeń z pomocy społecznej, jest zamknięty i nie obejmuje kwot z tytułu sprzedaży działki. Na gruncie powołanych w treści uzasadnienia decyzji przepisów prawa okoliczność, w jaki sposób i na jaki cel osoba ubiegająca się o świadczenia z pomocy społecznej wydatkowała uzyskany dochód, pozostaje bez wpływu na zasady jego rozliczania przy ustalaniu dochodu osoby samotnie gospodarującej na mocy ustawy o pomocy społecznej. W pierwszej kolejności powinna ona wykorzystywać własne uprawnienia, zasoby i możliwości, aby zaspokoić niezbędne potrzeby życiowe, ponieważ celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których samodzielnie nie są w stanie pokonać.

W tym stanie rzeczy Komisja stwierdziła, że dochód z tytułu sprzedaży nieruchomości nie może zostać pominięty przy obliczaniu dochodu stanowiącego podstawę do przyznania świadczeń z pomocy społecznej, co przesądza o braku spełnienia przez wnioskodawcę kryterium dochodowego przyznania zasiłku stałego. Niespełnienie choćby jednej ze wskazanych przez ustawodawcę przesłanek zawartych w art. 37 ustawy, wyklucza możliwość ustalenia prawa wnioskodawcy do zasiłku stałego.

Po dokonaniu analizy dokumentacji dotyczącej zarzutu cofnięcia zasiłku stałego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płaskiej, w związku ze sprzedażą działki Komisja uznaje, iż GOPS słusznie odmówił przyznania Marianowi Szostakowi wnioskowanego świadczenia. Organy uprawnione do przyznawania świadczeń z pomocy społecznej są związane przepisami ustawy, które nie pozwalają na uznaniowe przyznanie świadczeń. **Wobec powyższego Komisja uznaje zarzut za bezprzedmiotowy.**

2) braku pomocy materialnej w formie „paczek żywnościowych”.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płaskiej uczestniczy w Programie Operacyjnym „Pomoc żywnościowa na lata 2014-2020. Pomoc mogą otrzymywać osoby/rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej i uzyskujące dochód nieprzekraczający zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia

11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1358), od dnia 1 października 2018 r. odpowiednio:

- 1 402 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej, czyli dochód nieprzekraczający 200% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej (tj. 701 zł).

- 1 056 zł w przypadku osoby w rodzinie, czyli dochód nieprzekraczający 200% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej (tj. 528 zł).

Pan Marian Szostak, od samego początku, uczestniczy w realizacji wyżej wymienionego programu w ramach, którego otrzymuje pomoc materialną, czyli tzw. „paczki żywnościowe”. Świadczy o tym „Ewidencja wydanych artykułów spożywczych w formie paczek żywnościowych”. Dystrybucja żywności odbywa się zgodnie z etapami realizacji programu. Ostatnia dystrybucja żywności miała miejsce w dniach 21-28 maja 2020 r. Pan Marian Szostak, również brał w niej udział.

Zarzut mówiący o braku pomocy materialnej w formie „paczek żywnościowych” **Komisja uznaje za bezzasadny.**

Komisja skarg, wniosków i petycji po przeanalizowaniu skargi i zapoznaniu się z materiałami, których skarga dotyczyła, nie znalazła potwierdzenia zarzutów skargi dotyczących nieprawidłowości w działaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płaskiej, w związku z powyższym uznała skargę z dnia 4 maja 2020 r. złożoną przez Pana Mariana Szostaka na pracę kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płaskiej za bezzasadną.

Rada Gminy Płaska w oparciu o stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji uznaje skargę za bezzasadną.

Zgodnie z art. 239 § 1 Kodeksu Postępowania Administracyjnego - Rada Gminy Płaska informuje, że w przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności - organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy - bez zawiadamiania skarżącego.